

„Mahjas Weesa“

Literariskais Peelikums.

Nº 6.

Treschdeena, 31. janvari.

1896.

Mans pirmais romans.

Originalnowele no Esereescha.

(Skatees Nr. 5.)

Bet es sehdeju blihḡnas sārds un jahle nošķatidamees domaju, kur gan Adelina ar Trubē fungu war atrastees. Biju jau labu laizīnu ūmā paſleptuvē nojehdejīs, kad uſ reiſ apakſch ſewis iſdīrdu neleelu trofni un ūrūmā ūchanos, kas protams lika manai ūrdei ar ūwadaku ahtrumu puſtet, jo jauna warona ūtāfetaja galwa tuhlit ūhka iſtehlot daschnedaschadas bildeſ, kuras man uſ leju paſkatotees buhš jaeerauga . . . Bet es gribēju wiſu uſ to ahtrako redſet, lai warbuht kahds no wiſintereſantakeem gabaleem nedabutu noriſinatees, bes ka manas azis buhtu to redſejuschas. Apakſch blihḡnas ūareem ūapenē bija pakrehſla un es no ūawas paſleptuvēs newareju neka eeraudſit, lai gan iſložiju galwu uſ wiſām tſchētrām puſem, pazechlu wiņu ari labi pa-augsti un pehdigi nokahrnu lihds jostas weetai . . . Pehdigi atſinu, ka no ta ūara, uſ ūara biju uſtupees, ka agri no ūiltām ūemem atlidojis ūwehulis — neka preefſch ūawa uoluhka ne-eeguhſchu un tadehlt ūahu ūiſ ūehnām, ūiſ nu ween maſ bij' eespehjams wilktees wairak uſ otru puſi, no kuras ūinkahrigu daritajs trofniſis nahza. Ta ūprihdi pa ūprihdim ūluſu uſ mehrka puſi will-damees es pee ūewis domaju, ūak' ne, lai nu warbuht daschs ūabs ūeels ūilveks (es jau nu ar' gan domās nebiju maſais) par ūchahdu manu ūweschanos plezus ūeen parauſtitu — es tomehr ūfmu un paleeku apbrihnojams ūehns, ūurſch iſdara tāhdas ūeetas, uſ ūahdām otris i domat ne-eedroſchinatos un tadehlt ja ūchi pate Adelina, kur wiņa ūagad war iſwehletees ūarp mani un Trubē — ūwehlas pehdejo — tad waj' ūiſ, wiņa ar' naw wiſ ūihri prah̄tiga, jo Trubē tak ir un paleek Trubē un wairak nekas, ūurpreti es ūfmu . . .

No es tāhlat prah̄toju, waj ari ko gribēju prah̄tot, ta es ūairs neatminu tadehlt, ka ūansch ūankſchkejeens manas domas iſtrauza . . . Trauſlais blihḡnas

ſars luhſa, es azumirkli pakarajos ſtarp debefi un ſemi un tad taiſni kā ſweze nokritu uſ almena galdu. Kriteens bija gadijees laimigs, ja pat war teikt koti laimigs, tadeht kā nokritu uſ kahjam un zik tur tatschu truhla, kā ſchis pehdejās wareja pagreestees uſ augſchu un ſawā weetā pa preeffchu uſ leju noſuhtit galwu, kura kā droſchi tizamis uſ zeeta almena pahrſcheltoſ widū puſchu kā labi pamihkſis putras ahbols. Tad nu gan ſchitas buhtu palzis par manu pehdejo zelojumu mihleſtibas gaitā, jo galwas falodetajs wehl ne-weens lihds ſchim laikam naw paſihſtams. Bet kā teizu, tad man ar' wina nebuht nebijā wajadſigs, tadeht kā nokritu uſ kahjam un kō domajeet — at-rados taiſni Adelinas un Trubē lunga preeffchā, kuri pahrbiuſchees bija no-bahluſchi un, uſlehluschi no faweem fooleem, ſtahweja mani noſlatidamees kā kād es buhtu kahda no winas paſaules ſchurp atſteiguſees buhte . . .

Ko wini weens un otris ſchinī azumirkli domaja un kō ari es pats jutu, ta neſinu, tadeht kā ſawas domas wini man neiſteiza, bet es pats no bailem biju tā apdullis, kā nemas ar newareju ſapraſt tās juhtas, kuras manu ſirdi pildiſa. Un par to, kā es tizu, neweens ar' nebrihnosees, tadeht kā uſ ſchitadu breenmigu katastrofu es biju wiſmasak ſagatavojees un kriteens tak tā kā tā naw un newar buht neweenam paſham patihkams, ne nu wehl man, kurech ſapnoja no kahdeem angstakeem warona darheem. Tikai to es atminu, kā mana duhſcha bij' eefiſta papeſchōs. Zit ilgi es uſ almena galdu naſtahweju nekuſte-damees, kā par ſahls ſtabu pahrwehrſta Lota ſeewa, ari ta waires newaru atzeretees, bet domaju gan, kā bija tihiſ paſlgs laizinsch, jo ſchee diwi tak ar' kā domajams newareja wiſ til drihs pee ſamanas nahkt. Pirmais, kurech ijrāhdija dſihwibas ſihmes, kā wareet domat, bija Trubē, kura pa preeffchu ſahla pakafle kufte, tad luhpas rauſtitees, famehr pehdigi bija balfs ſadſirdama.

„Kas tad tas tahds par kēhmu?“ winſch tahdā jozigā, noſchluſchā balfi eefauzās un pažehla roku, kā kād gribetu mani aptauſtit un pahrleezinatees, waj es teefcham eſmu ar meefu un kauleem, waj ari kahds nekahds ilgi wiſ ſemes neredssets gars. Bet no ſcha tauſtiſchanas noluſka winu attureja Adelina, kura it kā paſedſedama, kā ſchahda tauſtiſhana nebuhs un newar buht nekahda mihksa, ſuklehra wina uſ augſchu paželio roku un wehl no ſatruihſchanas maſleet dreboſchā balfi eefauzās:

„Lai paleek, Arwid . . . tas ir . . . tas ir — mans pirmais kawa-leeris! . . .“ Un to iſteikuſe wina paſmaidiſa til ſehri bet pee tam ari til noſihiņgi, kā tikai wina ween prata ſmaidit un no kureem ſmaideem tomehr neweens pats ar' newareja gudris til, tadeht ihſti wini parahdas — no ſobgalibas, preeka waj ari eenaida . . .

Azumirkli Trubē ſawu lihgawinu uſlaſtija jautajofchām azim, bet tikai weenu azumirkli, tad winſch kā likās to ſaprata, paſmaidiſa un nolaida paželio roku.

„Tā dehls — ſilfpahrni — bet kā tad ir tawi ſpahrni, ar kureem tu wareji koka uſlaſttees? . . . Jeb waj ari tee krihtot reiſe ar ſaru noluſha? . . .“

winsch jautaja meerigi noſehſdamees un ari Adelinu ſew lihdsas noſehdinadams, kamehr es wehl arveen ſtahweju ſawā nezajā weetā. Ja, es ſtahweju turpat gluſchi meerigi uſ galda, lai gan tagad leelais dullums jau bija paſrgahjis un es it labi wareju redſet un ari dſirdeſt un ſapraſt niſu, kaſ tika runats. Difti labi es ſapratu Trubē pehdejos wahrdus, ar kureem tas mani noſauza par dehlu un ſilfpahrni. Taifni tā i noſauza „tā dehls — ſilfpahrni“ un ſchee wahrdi wiſwairak manu galwu iſſkaidroja, jo ar teem winsch mani negehligā wiſſe apwainoja. Papeſchōs eefſtā duhſcha fahla tihri manami uſ augſchu fahpt un ari aſinu ſiltums atkal wairotees, ko es maniju jau no ta ween, ka waigi fahla twihlt . . .

„Zeenits kungs, ka juhs eedroſchinajatees mani par ſawu dehlu ſaukt, kur man ir pawifam zits tehw̄s?“ es uſ reiſ no galdiva nolehdams eefauzoſ, pree kam, ka pats par ſewi protams zentos peeremt pehz eespehjas ſtingru balsi, kaſ gan wiſai lahgā neisdewās, jo ſkanas, kuras nahza par manām luhpam un kuras es pats it labi fadſirdeju, tadehlt ka winas klausijos, bija tihri tahdas glehwuligas, nedroſchas un pat masleet dreboſchas. Tomehr es redſeju, ka mania runa atſtahja eepaideu, jo Adelinu uſſkatot wareju nogift, ka wina ſatruhkas, bet Trubē ar nepatikchanu ſawilka peeri zeenigās un duſmigās krunkās, ko es it labi wareju ſaredſet, jo winus abus apſpihdeja no iſtabas nahtoſchā gaiſma.

„Tew Adelin’ ir ſlikta iſwehle bijuſe, jo ſchis tak ir tikai muſkigs puila un tadehlt man tihri brihnumis, ka winsch wareja jel weenu azumirkli par tarvu kawaleeri buht.“ Trubē pehz brihtina ſluſu zeeſchanas pret Adelinu pagreeſees meerigā balsi fazija un ſchi wina runa man tā ſakot tihri ka ar duhzi ſirdi eeduhra, jo ta tak bija tik prafia apwainoſchana, ka pat tam pazee-тигакам зилвекам wajadſeja no ahdas iſlehti, ne nu wehl man, kuream aſinis fahla atkal wahritees, jo temperatura zehlās atkal brihnum ahtri . . .

„Ka juhs eedroſchinajatees mani apwainot? . . . Mani! . . . Es praſu par katu wahrdi gandariſchanu . . . To luhsu eeſehrojeet! . . .“ es eelſeedſos tik uſſrauktā balsi, ka ari pat Trubē tā drufku ſarahnās, bet tad palifa atkal gluſchi meerigs, lahda wina iſtureſchanas mani jo waiſak ſakaitinaja, jo zaur to winsch it gaiſchi peerahdiſa, ka uſ manis negreesch nelahdas leelas wehribas tadehlt, ka pateeſibā tura mani par muſkigu puiftu, par lahdu es nemas ari negribeju iſrahditees un wehl maſak atſiheees.

Winsch ſanehma Adelinas leegi dreboſcho rozinu ſawejā un to mihi ſpeesdams fazija ſawā nopeetnā un ſtingrā balsi, no kuras man arveen tahdi ſawadi aſi ſchermuli pa meeu ſkraidiſa: „Ja tu tuhlit uſ pehdam newahlfees projam, tad teefcham es tew doſchu tahdu gandarijuſtu, ka mugura wehl pahris nedelas no weetas dſert prafis! . . .“

Tas preeſch manis bija par dauds. „Ko juhs teizdi, ka juhs eedroſchinajatees to teift!“ es blaſhnu zit nu Deew̄s man ſtipru balsi bija dewis un gahſos Trubē kungam kruhtis.

Es nemaš negribeju finat, kas man tagad schitadā brihdī jadara, negribeju ari nemaš domat, fa labak jarihkojas, lai waretu par pilnigu waroni israhdítees, ko gan gribiju darit — fa waronigas domas man ari pašchā pchdejā azumirilli bija prahdā, to es it labi atminu, lai gan zitu wiſu ejmu gandrihs pilnigi aijmiriſis, jo galwa tatschu gahia rinkos un ari preeksch azim bija sawads plihwuris, zaure kuru redseju tikai sawa eenihstā pretneeka seju. Tikai kad manas abas rokas eekehrás Trubé lunga koplajās uhsās, es drusku atjeħdsos, bet tas til mani wehl uhsudinaja uhsas sawilkt jo stiprak, ta kā liħds ar winām ari to ihpaschneka wirsluhpa labu gabalu us preeksch pasteepeas.

Adelina eekleedsas tilk stipri un tilk skani, ka winas balss kluſajā nakti tahtu atſlaneja, bet Trubé kungs no sahpem faruzis noskurinaja sawu labo roku, pažebla tad winu labi pa-augstu un — „schwindt!” manu waigu aif-kehra tahds plikis, no kura man wiſs preeks pahrgahja pretneeka uhsas wehl ilgak plehst. Es atlaidu rokas, pagahsos labu gabalini us zeriku puſi un tad sahlu meimerot painasam us lapenes iſeju, kuru ſaſneedſis dewu kahjam ſinxu un ſkrejhju, kad ſkrejhju, gan ne us sawu mahju, bet pàr upiti pahri, pàr brihwsluhchu tiltu, ap ſtuħri aptahrt un dſirnawu leħki eekschā, no kura nekawejos dotees ari ehdamā iſtabā, no tas sahle un tad tahtak pa labai rokai — taisni Adelinas gułamā iſtabā . . .

VI.

Par welti buhtu waizat, kadeht iħsti es neſtreħju nekur zitur, bet taisni sche? . . . Ta es pats neſinaju ne tanī brihdī, kad to iſdariju, un neſinu ari ne tagad, kur wiſu ſcho notikumu waru meerigā garā pahrdomat. Sinams, tagad gan domaju, ka to dariju tadeht un tadeht, bet waj ſchis tadeht ir tomehr pareiſs, waj tur nebija kahds pawisam zijs eemelis, kureſch tanī azumirilli man eefchahwās prahdā manus zelus iſſekħirdams, ta nekemos ap-galmot . . .

Bet brihnischligi gan wiſs fabrita un iſgadijās, jo tilko kā es parahdijos pee weena mahjas ſtuħra us leħka durwim ſkreedams, ta aif otra paſuda pats dſirnawneels, mamma un Marta, kuxi Adelinas kleedseenu iſdirdiħi un laikam domadami, ka winai kahda nelaime uſbrukufe, dewas us lapeni, no kuras es tilko ka iſſchmuku. Ta tad eetiku Adelinas iſtabā ne no weena nepamanits un protams ari ſche wehl droſchs deesgan nejuſdamees aiflihdu aif ſkapja.

Ia ſchitads joks man wehl buhtu otrreis jaſdara, tad man peetruektu droſchħiřidbas minn galā iſwest, jo es eedomatu, ka reiſ jau man laimejās labi zauri tilk, bei waj til ſchoreiſ ees tiħri gludi, ta kā diwus ſchahdu gadijumus us wadliſcha karot tas deesin waj turēs . . . Un zik tad tur wajaga, lai jau ta kā ta leelo breħku padaritu par wehl leelaku: gadas zelā kahds fellis, kahda kalpone waj ari kahds zijs mahjneels waj pat maſais Adelinas leħpja fuñits un tu us reiſ eſi taħdā kitā, ka neſini i kā lai laukā teez . . . Bet ſchoreiſ,

ka teikts, išgahja tihri glumi, jo lihds ar wezakeem un Martu bij' ari masais Bobis aisskrehjis flatitees, kas tad Adelinai par nelaimi notikuse, ka tilk stipri jahleed. Es aisslihdu aif ſkapja un ne uſ ko nedomadams fahku gaudit uſ tam leetam, kas wehl nahks, pee kam ſawā paſlehptuwē jutos gandrihs waj tit pat droſchs ka mahjā — gultā. Un nebij' ar nekas no ka buhtu jaſaids, jo kuram tad wehl wareja prahtā eenahlt, ka es ne-eſmu wiſ uſ mahju aiffrehjis, bet ſanehmis til droſchu galwu un eenahzis ſche pat — weenā iſtabā?...

Kas ſimejas uſ nejauko zaurkrishanu, kura manu warona garu wiſmasais par fahdeem pahris godeem maſinaja, tad es feri gandrihs pilnigi ween apmeerinaju ar to, ka ſawam preneelam tak padariju kreetnas fahpes wiſa uſfas plehſdamſ. Biju jau dſrdejis, ka uſfas un wiſpahrigi bahrſda, ja to plehſchor, fahpot daudſ breeſmigaki neka mati, kadeht laikam ari es matu weetā uſfas iſwehlejos. Aismirſu tikai, ka waronis no fahpem nedrihſt baiditees un ka preefch iſhta warona tas ari bijuschas waj ne un kad nu ari Trubē, pehz wiſa iſtureſchanas ſpreeschot bija ta ſakot kawaleers, tad gan man wajadſeja eedomees, ka uſfas plehſdamſ darifchu tam famehra masas fahpes, kuras tas justu, ja tam ar wahrdeem eespehtri labu klihſteri azis eefmehret, zaur kuru tas ari Adelinas preefch iſrahvitos apkaunots. Kad ta labi to leetu apdoma, tad waronibas manā uſbrukumā nebijs ne tit ka melns aif naga, to es pats gandrihs tuhſlit uſ pehdam atſmu, jo ta jau naw nekahda eewehrojama leeta eekrif otram uſfas un tas drufku uſ preefch ſparau, to droſchi ween waretu kurch kairis muſka puſta iſdarit un kas ſin, ka warbuht wehl labaf, wehl fahpigak neka es. Bet neſkatot uſ to es ar ſawu iſdariju mu biju gandrihs pilnigi meerā, jo eedomajot, zik nejauli mans preneeks ſarauzo ſawu gihmi, kad es wiſa koplās uſfas uſ ſawu puſti ſteepu, man bija tihri waj jaſauejas, jo wiſch ar to man it gaifchi leezinaja, ka tam nejauki fahp un to til ween es gribenj. Tikai kad wiſa doto pliki atmīneju, kurch wehl wiſu nakti uſ waiga kwehloja un auffis tſchingſteja, tad ſchee ſmeekli atkal pahragahja, jo man tak bija grīboscham negriboscham ja-atsihſtas, ka es eſmu ſauju paſauudejis, ko pats peerahdiju ar ſawu behgſhanu, atſtahdams wiui par uſwaretau uſ ſaujas lauka. Nu, bet par uſwaretau ſauktees winam tomehr wehl ir par agri, jo kas to ſin, kas wehlak noteek: es nemaj ne-eſmu til breeſmigi ſakauts, ka newaretu ſaujas turpinat, ko jau peerahdu ar to ween, ka ne-eſmu nekar tahtu aifbehdiſis, bet tepat turumā paſlehpees uſ iſdemigaku brihi nogaiidams, kura waretu atkal klupt preneelam mugurā.

Man wehl ta ſcho un to pahdomajot fahle eenahza iſtraultee mahjneeki lihds ar zeemian Trubē fungu, kurch wiſas nepatikkhanas aismirſis bij' atkal jaunris, treeza un ſmejhjas, ka jau daschdeen laimigs bruhtgans lihgawinas turumā juſdamees. Pats dſirnawneeks bija nopeetnis, mamma wehl arveen uſbudinajuſees, Adelina gruhtſirdiga, bet Marta preezigi ſmejhjiga. Es protams wiſu ſejas nedabuju redſet, bet wiſu to noſkahrtu no halsim, jo tee wiſi runaja un runaja gandrihs weenigi tikai par mani.

Trubè nabza eefschà fmeedamees: „Ne, man brihums, ka sche wehl teek tik meschonigi behrni usaudseti . . .“ us ko dsirnawneeks, ka es it labi sinaju galwu kratidams atteiza: „Lihds schim winsch nemas tihri tik meschonigs nebija, wehl jau pat ar muhsu behrneem sagahjäas, kadeht man pateesi brihums, kur winsch schoreis tik trakulis ir polizis . . .“

„Nu bes mahzibas usaudsinats puika jau ir,“ dsirnawneeze fazija. „Man jau nekad nebija labs prahs, ka winsch te pa muhsu mahju wasajäas, bet ko tad nu lai zilweks dara, ar kaimineem jau tak tapat ween ir jasadsihwo.“

„Bet teht, gahdà tu par to, ka no schis deenas winsch i muhsu mahjas turumä neteek redsets, jo tahdas prastas neleetibas darit, tas tak ir par daudj! . . .“ Adelina tihri tahdà raudulainä balsi eerunajäas un apluifa, pee tam es garä redseju ari winas azis, kuräas mirdseja asaru pliktari.

„To tik ween ne, lai winsch nahk! . . .“ Marta eesauzäas un pee tam pate eesmehjäas tik skani, ka man gandrihs i ausis aiskrita. „Meschons winsch war buht, bet par to tak now nefahda leela nelaime, kad tik winsch prot laiku kavet un pee tam stahstit, ka labraht wehletos kluht par tahdu un tahdu waroni, kas tak ir tik jauki, ka i isteikt newar . . .“

„Kad tik juhs ar winu faeedamäas nepaleezeet par dauds romantiskas,“ Trubè eesauzäas fmeedamees. Waj schee wahrdi sihmejäas tikai us Martu ween, jeb ari us abäm jaunavam, ta man neisdewäas isdibinat, jo no balsä ween ta newareju noskahrst, bet sejas neredsjeu.

„Ai, kaut tik es waretu palitt arween romantiskaka, jo tas tatschu ir tik jauki, tik jauki, ka i nemas isteikt newar!“ Marta atkal fmeedamäas eesauzäas un laikam falehra eesahkti grahmatu, jo es wareju sadisrdet, ka tika lapas schkirstitas.

„Ko tur lai teem klukeem dara, reds wini jau ir tahdi paschprahrtigi,“ wezais dsirnawneeks, ka es no pratu jaunu zigaru panemdams fazija un pehz laba brihtina kluusu zeefchanas nopeetnä balsi peebilda: „bet kas us to kaiminu sehnu sihmejas, tad wina nerahtnibas wehra nemdamas es tam no paschas schis deenas aisseegschu i kahju par manu sleegegni zelt.“

Ta sinams nam wis nefahda patihlama leeta noslausitees zitu farunä, kurä teek nospreests, ka tu — klausitajs ne-esi wairat nekas, ka lempis, meschons waj, ari kahds teem lihdsigs dsirhneeks, kusch us preeschdeenam tiks no godigu zilwelu mahjas projam treekts. Ari man schahdus wahrdus dsirdot sids kuteja, ka kad kahds ap winu ar mihssteem, taukaineem pirksteem grabinatos, bet tomehr un warbuht ari ihsti tadeht, es wehl arween fewi domaju, sal' nu, runajeet un spreedeet ko nu paschi griheet, bet es tak esmu un palischu leelaks, gudraks un ari spehzigaks par jums wiseem, jo juhs tak neweens pats nesineet, ka ari es esmu schite pat turumä un ari Trubè kungs aisees, bet es wehl palischu.

Usnahza man pat tahdi azumirkli, kurös gribejas sawu paslehpptumi us reis astaht un droscheem, zeenigeem soleem ee-eet sahlé, lai redsetu tos mutligos

gihmjas, kahdus wini paſchi wiſi mani eeraudſidami ſataiſitu. Tad nu gan — ta domaju — nekritiſchu wiſ wairs Trubē fungam uhsās, bet parahdiſchu wiſeem faru lepnumu, paſlaniſchos ſtalti uſ wiſam puſem un zehleem ſlingreem ſoleem atſtahtſchu iſtabu, ar to gaſchi peerahdiſdam, ka wiſus ari neturu wiſ nezif zeenigus. Kadeht ſcha ſawa nodoma teescham neispildiju, tur bij' atkal ſawi eemeſli un eemeſli, kuri wilka dauds wairak neka peepeschā parahdiſchanās, ar kuru gan es wiſus wiſus pahrſteigtu un ihſti Adelina ar Trubē fungu doṭu waren ſahpigū pliki, jo no jaunawas iſtabas uſ reiſ ifnahkt, ta tak naw wiſ nekahda weenkaſhricha leeta, tur tas wahrdi, kuru mehs ar „godſ“ ap-ſihmejam, teek ta ſakot wirs leefmaina ſahrta weenigā matā pafahrits. Lai nu ar tanī reiſe man ne prahtā ne-eenahza Adelinas godu ſargat, warbuht gan tikai tadeht, ka nemas neſapratu, kaſ tad ihſti ſem ta wahrdi ſlehpjas un ka wiſu war nomelnot — nomelnot ihſti es, kufch pats tak tanī reiſe biju tik tihrs, ka wareju otrami waj wirs galwas deet un tas, ja nepaliktu tihrs, tad netihrs ar' wiſ ne. Galwenalaſ eemeſlis, kadeht paſiku ſawā paſlehpjuwē bija tas, ka neſkatot uſ wiſu droſchfiridib, uſ wiſu waronibu, baidijos tomehr ifgahſtees jo nejaukā wihsē, jo lai gan to daridams es zeeti ſewi nonemtos tikai zeenigi paſlanitees un zehleem ſoleem atſtaht iſtabu, lai gan jau eepreeſch biju pahleezinats, ka ſchee wiſi ſatruhftees un ifbrihnoju-ſchees atplehtis platas mutes, tak tomehr nebiju deesgan droſchs, ka newilus Trubē fungu uſſatidams ne-eeraudſiſchu uſ wiſa tuſla gihmja toſ ſobgaligos ſmaidus, kuri mani noſaitinaja wairak ka nekaſ wirs ſemes. Ja nu tomehr ſchee ſmaidi parahdas un teek no manis eeraudſiti, tad jau ari es eepreeſch waretu pateikt, ka eſmu atkal zauri kritis, jo tee eedurtoſ manā firdi ka karſti eejmi, eespeestos no firds galwā un tur waronibu ar ſpihtibu, naidu un duſ-ſtam faſauſdama padaritu atkal mani par meſhonigu ſehnu, kufch droſchi ween kertōs atkal Trubē fungam uhsās eekſchā un tas plehſtu wehl negantak ka pirmak. Bet to daridams es buhtu atkal nejaukā wihsē zauri kritis un tadeht dariju gluſchi prahtigi, ka paſiku uſ weetas, lai gan atſihſtos, ka nahjās wiſai gruhti nozeestees, jo ſchee tur runaja un ſpreeda par mani tagad ta, ka kad es nebuhtu wairs nekaſ zits ka karatawu putnis, kuru kritis war ar al-merneem nomehtat. Tilai Marta weenigā bija ta, kura zentās mani ar wiſeem ſpehleem aiffahmet, peerahdiſdam, ka lai nu ka un lai kaſ, bet es tomehr ſawā ſinā eſot tihi prahtigs, daschreis tihi godigs un alasch wiſai jauntis ſehns, neſkatot uſ to, ka mans ſchlihbais gihmis man peedodot muſkiga puikas iſſkatu. Bit wareju noprast, tad wiſa to runaja gluſchi nopeetni, lai gan pate to da-ridama ſmebjās.

Pehdigi tak Trubē fungas eeteizās, ka buhſchot uſ mahju jabrauzot. Es to dſirdeſdam paſiku loti ſinkahrigs, jo tagad wajadſeja iſrahdiſtees, ka ar manu ſlehpſchanas tahtak buhs. Neweens wiſa no braukſchanas noluhla neattureja, wezais dſirnawneeks kalpu iſtabā eegahjis wehleja peebrault zeemina ſirgu un nebij' ilgi jagaida, kad ſahkas atwadiſchanās, ſarunaſchanās par nahtoſcho

apmeklejumu, drihsunā noturamām kahsam, wehl par scho, parzto un tad zeeminsch no wiſeem mahneelcem pawadits iſgahja. Es atſtahju ſawu paſlehtuvi un sahle eeflatijees redſeju, ka ta ir tukſcha, tikai maſais Bobis uſ kreheſla guledams mani fadſirdis paſehla ſawas auſtinas, bet paſihſtamu zilweku eeraudſijs tikai eekunkſtejās, nolita atkal galwinu un guleja gluſchi meerigi tahtaf.

Es pats neſinu un neſaprotu, kadehli ihſti ſchi ſinkahriba man uſnahza, kura peespeeda beiſ kahda eemeſla paſlehtuvi atſtaht un sahle eeflatitees, kur tak es it labi ſinaju, ka ta ir tukſcha. Projam eet es wehl nebuht negribeju un tadehli ari zela iſſlatiſchana bija neweetā. Bet ari tas tika iſdarits gan-drihs war teift beiſ kahdas apſinas, pehz azumirkla eedomam, kā wiſs zits, kā ſchowakar notika. Neweena nereditadams es brihtinu paſtahweju uſ durwim un tad lehuam aifwilkoſ atkal aif ſlapja.

Drihs pehz tam weesa pawaditaji atgreesās atpakaſ un tā kā bija jau tihri pawehla naſts, tad neweens wairs nekawejās pee meera dotees. Es dſir-deju, ka abas meitas pateiza wezakeem „ar labwaku”, ka weena un otra teem nobutſchoja rokas un nodewa mutes, pehz kām wezifchi eegahja ſawā iſtabā, bet abas mahſas nobutſchojuſchās katra ſawā, jo neſkatot uſ to, ka dſirnawās nemas telpu tildauds nebija, tehwos tomehr bija paſlausijis wezatās meitas lu-hgumu un eeriſkojis tam katrai ſawu iſtabinu, lai gan no tam abām tikai weena pate un pee tam wehl neleela iſnahktu.

Tad wina eenahza ſawā iſtabinā, nemas neſinadama, ka es tas nolahpitais neleetis ari turpat — tikai kahdus ſolus no winas atrodoſ un to paſlehpſchus uſluhkoju. Wina aifdedſinaja ſwezi un nodſehſto ſpitschku ap luftura malu drukſchkinadama palika domigi pee maſa galdu ſtahwot. Winas ſejina bija atkal paraſti laipna, tikai bahlaka un luhpinaſ zectaki un nopeetnaki kopa ſa-ſpeefiaſ. Aztinas noſkatiſas domigi ſwezes leefminā, kura ſchaubijās palehni uſ weenu un otru puſi, laikam gan no winas paſchaſ dwaſchaſ lozita.

Papeeſchu es gribēju nelaiſt winai nemas domās nogrīmt, bet pahr-steigt to zaur ſawu peepescho parahdiſchanos, nokriſt winas preeſchā zelds un luht peedoschanu, par wiſu, ko ween es tai jel kād eſmu wainas darijīs. Bet tad pats no ſchahdām ſawām domam ſabijos, jo wina tak man parahdotees wiſadā ſinā pahraf ſatrūhtos, paſtahwetu warbuht kahdu azumirkli kā fastin-guſe uſ weetas un tad wiſadā ſinā ſauktu pehz palihga . . . Tureju tadehli par prahdigako palikt aif ſlapja un noſkatoeſe winas darboſchanā gaidit uſ iſdewigaku azumirkli, kura waretu winai ſawu personu atkal preeſchā ſtahdit.

Labu brihtinu pee galdu paſtahwejuſe wina peepeschī apgreesās, peegahja pee durwim un pahrlezzinajusees, ka tās ir aifſlehtas, noſtahjās atkal pee galdu, uſſita pahris reiſes ar pirkſteem uſ wina malas, kā klaveeres ſpehledama un tad ahtri, ka ko negrosami apnehmusees no puhta uſ reiſuguni un peegahja pee loga. Sche wina atkal apſtahjās. Zik es zaur logu eespihdoſchā gaifmā wareju ſaredſet, wina nokahra galvu uſ kruhtim un kā ſikās nogrima atkal domās.

Tad pehz brihtina ta lehni pazehla roku un attaisija logu un iskahra galwu ahrā un pilnu kruhti eedwaschoja swaigo naiks gaišu, kursch istabā eepluhſdamas noglaudās ari gax maneem waigeem. Pastahweja wina azumirkli tā, tad atwehra logu pilnigi walā un zik es wareju noſahrst fataiſijās pa winu laukā kahpt, bet tad it kā apdomajusees atwilkās atpakał un logu walā atstahjuse nogahja lihds gultai, atkal pee tās apstahdamās un pahdomadama ko darit. Apiehdās tad wina uſ gultas malas un sahka ar maſo kahjumu lehnitem uſ grihdas takti iſſiſt, pee kam, kā man likās, pate pee ſewis trallinaja kahdu dſeſmimu, waj ta bija fehra waj ari jautra, ta newareju iſprast. Es atkal ſakufejoſ gribedamās winai parahditees un ſchoreis laikam teefham nebuhtu noturejees, bet wina atkal peezehlās un peegahja pee loga, lai ſche atkal apſtahtos, iſbahstu galwu ahrā, taisitos laukā kahpt, bet tad atkal apdomatos, atrautos atpakał un noeetu pee gultas. Sche wina tagad pastahweja tikai ihſu brihtinu, tad peepesch, kā wiſas nomozitajas domas aifſihdamā atmeta ar roku, noſteidſās pee loga un to mudigi, kā no ka baſidamās aiftaiſija zeeti un pee galvina atgreesusees atkal eeedeſinaja uguni.

Labi pailgi wina wižinaja rokā to ſpitschku, ar kuru ſwezi eeedeſinaja, pat tad wehl, kād ta bija pilnigi noſwehlojuſe un apdiſiſe . . . Pehdigi wina, kā ſteigdamās, nometa to uſ lutura malas un sahka nogehrtees . . .

Es biju pilnigi ſewi nonehmees winas tagad netrauzet un tikai pehz tam, kād jau wina duſes falda meegā, atſtaht ſawu paſlehptywi, pee-eet pee winas gultimas un ar karſtu butſchinu winu modimot, mihiſus glaimu wahrdus tai auſis tſchukſtot to eedroſchinat, matus glaudot, rozinias pajajot winai par debeſchligās laimes neſejū garn parahditees un wiſu jeb kād nodaritu ſaunu par labu greest. Ja, pateiſ ſchitadas bija tās domas, kuras manu galwu pildija, kād wina biſ' atſazijuſeſ, kā es domaju (un gluschi pareiſi) no manis apmekleſchanas un fataiſijās pee meera dotees. Bet ſchahdas manas domas nebijā nezik pastahwigas, jo tiklo kā wina peeledika ſawu ſneegbalto rozinu pee zehlajām kruhtinam, lai attaiſtu pirmo jakas pogu, kād galwā man sahka ſawadas ſkanas dſchingsdet, preeſch azim ſkraidiſ daschadi raibumi un nogaiditajās domas bija aifſihtas . . . Sinams, wiſ ſas nenotika wiſ tihi weenā azumirkli — nebuht ar' ne, es iſtureju karſtu zihniu, bet tās biſ' ihſs, jo ſmaids, kursch dees kahda eemesla deht parahdijās uſ Adelinas luhpam un kursch bija tik kairinoſchi mihiſch — iſſchlihra wiſu uſ ahtrako . . .

Wina ſtahweja pee gultas, tik koſcha, tik mihiſiga kā pate ſtaſtuma un miheleſtibas deeweete, kād es atſtahu ſawu paſlehptywi un nokritu winas preeſchā zelos, rokas kā luhgdamiees uſ augſchu pazeldamās . . .

No paſlehptywes iſnahkdams es fataiſijos zelos mesdamees eefauktees: „Adelina, peedod man! . . .” bet tanī azumirkli, kuri tas bija jadara mans kallis tā ſaſchraudsās, kā es pats nela wairak nedſirdeju, kā tikai aifſpree-duſchos gahrſchkejeenu, kursch iſdewa tik ſauſas ſkanas, kā kād es nebuhtu kahdas pahris nedelas uhdens pee luhpam ſizis. Nedſedams, kā nekahda baſhs

nebuhs fadsirdama, es pazehlu azis, lai jel ar tam isteiku, ko tagad mite isteilt nespohja un redsetu ari, kahda Adelina isskatas. Pirmā azumirkli uj winas luhipinam wehl bija laikam atradees tas pats smaids, kuru es isnahkdams redseju, jo winas wehl arween raustijas, ka kad smaids negribetu wis tik drihs projam dotees. War nu gan ar buht, winas raustijas pawifam ahs kahda zita eemesla, sahpiga satrizinajuma, pahfsteiguma, bet man tomehr ta ween likas, ka par eemeslu bija tas pats pirmitejais smaids . . . Sinams, kad es winu usskatiju, tad winas masā apala fejna bija tik noopeetna, stingra, lai gan winas stahws no usbudinajuma drebeja un tik wifai drebeja, ka es sahku baivitees, waj tik wina semē nekritis. Winas azis noraudsjas mani tik sihwi un pee tam tik wifai augsti, ari pawehlofchi, ka kad wina gribetu teikt — es efot gan warbuht kahds garu walsts radijums, bet wina tomehr mana waldneeze . . . Es pats biju usbuditnats, apdullis, bet neskatos us to schis skats un lihds ar to ari wifa winas istureshanās man eespeedas tik dsili atminā, ka to wisu wehl pat tagad it dsihwi redsu preefsch sawām gara azim . . . Muhsu skati satikas un mehs laikam hweens otu sapratām, wimsais es sapratus Adelinu, is kuras azim islafigu atbildi sawam luhgumam — peedot un ta skaneja wifai aufsti, wifai noteikti, ka winai ar mani ne-efot nekahda data, ka wina mani eenihstot un nizinot. Zil schis skats israhdiya winu stingru, sawās apnemshanās zeetu un nepeeluhdsamu! . . . Winā es eeraudsiju karstu kwehli un tai lihdsas ari ledus aufstumu, pirmā dedsinaja manus waigus, bet otrs tos salbedams schraudsi ari ūrdi ar nepatihkami aufstām rakam.

Labu laiziku mehs stahvejam nekustedamees, ka kad buhtum abi divi par akmeni tehleem pahrwehrsti, jeb israhditu dsihwofchas bildes . . . Tad wina sakustejas un to isdarija tik ahtri, ka kad winai buhtu kahdas peepeschas sahpes usnahkuschas . . .

„Tu, tu eedroshinajees!“ . . . wina eesauzās tāhdā balsi, ka man wisi mati us galwas sahka kūstitees. War gan buht, ka balsi nemaj tik baigi neskaneja un isslausijas tāhda tikai tadeht, ka trauzeja naiks kūsumis un, ka mana pascha galwa bij' ar baigām domām pildita — bet lai nu bija ka buhdams, es no winas tomehr tik toti fabijos, ka mani notirpushee lozekki, kūkus ar labako gribu newareju pakustinat, us reis eeguwa kūstibas spēhju un es ka elektrisets lehzu augščā. Bet pasčā tāni azumirkli, kad es us peezelschanos pilnigi sagatawojees sahku sawus lozeklus kustinat, Adelina garam steigdamās eespehra man ar sawu maso dailo tāhjumu kruhtis un es atgahjos augšcpehdu pakauji kreetni stipri pret grihdu atsistams.

„Papa, papa . . . , winsch ir atkal, — ir atkal schite! . . .“ wina zaur sahli us wezako guksam istabu skreedama kleedsa ka ahrprahrtiga, kamehr es wehl kuhnajos pa semi nesaprasdams, kas tagad ihsti ap mani noteek.

Wezais dsirnawneks laikam no salda meega istrauzets nešaprata ari ko meita domā un kas winai notizijs, ka gultu atstāhjuſe skreen winu trauzet,

labu brihdi wareju dsirdet winu tikai to nejaprotamu ruhzot, pee kam ari mamma pa wahrdam starpa eemeta.

„Kas, ko tu teizi?“ winsch pehdigi noschahwajees skaidra balsi jautaja.

„Winsehtas Roberts ir atkal schite“ . . . Adelina dreboschä balsi atbildeja.

„Roberts . . . to willtu tad tas te mekle . . . Nositams neleetis tahds!“ . . .

„Es nesinu, bet winsch ix laikam ahrprahrtigs“ . . .

Wareju dsirdet, ka dsirnawneeks no gultas peezehlees uswillka kurpes kahjä.

Ja nu negribeja pa muguru buhkt, tad wajadseja manitees un, waj nu behgt waj ari kur paslehptees. Behgjehana protams buhku droschakais glahbinsch, bet es it labi sinaju, ka durwus us keksi ir faslehgtas un kamehr tas atflehgtu ari pakaldfinejs buhku us kalla — ar logu nebija neko dauds labak, jo ari tas bija zeeti un attaischana prasi ja ne ma so laiku. Bet kur tad lai nosflehpjas, jo naw tak wairus pirmiteja reise, kur neweens pats nemekleja — tagad tiks ifolschkeretas wisas malmas un tadeht ar flehpjchanos newareja wis jokot. Tomehr jadara tak laut kas bija, jo dsirdeju jau, ka dsirnawneeks grabinajas ap soweem speekeem, kas bija laba sühme, ka winsch wis negrib jokot . . . Es skatijos pa istabu apkahrt pahrdomadams, kur wi slabak waretu sawu galwu eegruhst. Birmas domas bija dotees wezä weetä aif skapja, bet tad eedomaju, ka tur wi sadä sinä pa preefschu pehz manis mekles, jo Adelina tak redseja, ka no tureenes isnahzu. Usksatiju gultu ar baltajeem, augstajeem spilweneem, bet tuhlit ar' atsinu, ka tur buhs welti glahbinu meklet . . . Un wezaits dsirnawneeks jau tuwojas . . . Schini pehdigajä brihdi manas azis krita us neleelo galdu, kuresch bija aplahts ar ihsti paleelu galdaantu, ta ka ta malas aissneedsas gandrihs waj lihds paschai semei . . . Weens, diwi — un es atrados apaksch galdu, un — laimigs gadijums! — atradu, ka galdu, un apaksch wirsgalda atradas tikai atwiltni usturetaji schkehrskoli, ap kureem apkahrees es atspahru kahjas pret rahmeem un wareju jau eepreessch gandrihs buht pilnigi pahrleezinats, ka tur atraists netikschu, jo ja kahds ari sem galdu pasflatitos, tas tomehr manis til ahtri wis ne-eeraudfit. Bet dsirnawneeks ar' bija klah . . . Speeki us grihdas dausidams winsch sahka mellet.

„Adele, nu kur tad winsch bija un kur palika? . . .“ tas laikam pa istabu apkahrt skatidamees un manis newaredams nefur eeraudfit jautaja.

„Winsch laikam bij' aif skapja . . .“ Adelina atteiza un tehws ne laikis buhdams, sivezi rokä dewas us norahditio weetu. Ja es buhku glahbinu tanä weetä mellejis, tad teesham buhku waj smalkas bruskas fassits, ka to wareju gluschi pareissi no smagajeem speeka fiteneem spreest, kuri sahka krist weens pehz otha, ka kad dsirnawneeks bauditos mani dsihwu atstaht. Bet fitenei sinams krita us kailas grihdas waj ari nodaujjas pa seemu un skapja dibenu, kamehr dsirnawneeks apnizis dausit eedomaja pasflatitees, kahds tagad wina upurs is-

skatas un finams redseja, ka ir isdausijis pats sawu mantu tihri par baltu welti.

„Kfu! . . .“ winsch dußmigi nosplahwās. „Ko tu melo — te tak naw neweena dīshwa radijuma! . . .“

„Bet winsch tak bija . . . bija . . . tad winsch buhs kaut kur zitur apflehpées . . .“ Adelina mīlkstā balšiā eesfazijas un man tihri tā islaufijas, ka kad winas balstīnā skanetu preeks par to, ka es ne-ešmu aīs skapja bijis un tāhdā wihsē no neschehligajeem tehwa šteeneem isbehdsis.

„Nu, kur tad zitur? . . .“ tehws tihri tāhdā parupjā balši eejautajās un sahka atkal mellet. Es dsirdeju, ka tika atflehgti skapis un us to smalkako iswandits, ka kad man buhtu spehja ari pa atflehgu zaurumeem loschnat. Is-melleta tika ari krahns, bet jo smalki gulta un tās apakšcha, pagruhda wezais ari sem galdiva vahris reises speeki un kad tas neka neatrada, tad galbautu pazehlis paškatijs ari pats, bet pakrehslā neka neredsedams nolaida to atkal semē un es sahku Deewam pateikt par laimigo isglahbschamu.

„Nu, tu tak redsi, ka wina nekur naw . . . Jeb waj warbuht winsch buhs aīsbehdsis . . . Bet logs ir zeeti un istabas durwis ir ari aīsflehgtas! . . .“ winsch melleschamu pabeigdams un istabmas widū apstahdamees fazija.

„Es nesaprotu, bet winsch tak te bija, es pate wīnu ar sawām azim redseju . . .“ Adelina teiza un winas balši ūlaneja neschepita brihnoschanas par to, ka gan es wareju ne no weena nepamanits eenahkt un tāpat iſeet . . . Lai to iſdaritu, bija wajadfigs par garu palikt un tas tik es wareju buht ka mironis . . .

„Tu buhſi ūapnojuſe un wairak nekas, jo pirmak biji wiſai uſbudinata . . .“ tehws nopeetni paſkaidroja, pehz brihtina ūeeliſdams: „Ej' tagad gulet . . . pahmet kruski, tad nekahdi moſchki wairs nerahdisees . . .“ Winsch aīsgahja un Adelina tam iſejot domigi, ka pee ſewis noteiza:

„Warbuht gan, ka es tikai ūapnoju . . .“ (Turpmak wehl.)

Palestina.

(Ar bildem.)

No Dr. phil. K. Balloscha.

(Beigas.)

Jaunakds laikds ari Judu tautas pehznahzeji pa masakeem pulzineem sahkuſchi atgrestees us Palestīnu, sawu ūentſchu apſolito ūemi, bet ūchee atgreesuſchees Schihdi naw gandrihs it neka darijuſchi preekſch ūemes attihſtibas un kulturas pazehſchanas — tee tikai ūin raudat un ūchelotees par tagadejo Palestīnas behdigo ūahwolli, bet to mehginat kaut zif ūslabot tee naw ūpehjigi — un tillab ūenejee Schihdu eemihtneeki ka is ūiropas us Palestīnu atgreesuſchees Schihdi pa ūeelakai datai pahrtēk no ūchelaſtibas dahwanam, ko teem ūuhta

is wiſām paſaules malam wiku turigee tizibas beedri. Ne-eeraduſchi ar ſemis darbeem, tee ſchāi Deerva ſwehitā ſemē miſt waj badu, ja kahdu gadu teem atſuhta maſak dahwanu — tikai reti no teem mehgina eepaſihtees ar dahrſkopibu, lai gan preeſch Schihdu jaunekleem jau ſen paſtahw Jafas tuwumā no Eiropas Schihdeem uſtureta dahrſkopibas un ſemkopibas ſkola. Bagati Schihdi, ſewiſchi Rotschilli ſchad un tad nopehrk pa gabalaм ſemes Palestiniа un iſdala to fa- weem tur atgree- ſuſchamees tizibas

beedreem, bet

ſchahda jauna

Schihdu eenahk- ſchana wehl dees- gan wahja un at- nahzeji ſawās agra- kās dſihwes wee- tās tikai ar wei- kalneezibu nodar- bojuſchees newar un newar nekahdi pee ſemes peerast un praſa, lai wiņus wehl ihpachhi uſ- tura. Neprahiggs

Jafa.

tizibas fanatiſmā, ka teem pehzgalā tatschu ta ka ta jatop wiſām zitām tautam par waldneekeem, tos wehl wairak notura ſlinkumā un beſ- darbibā, jo preeſch kam tad gan wehl ihpachhi puhletees ar gruhteeem ſemes darbeem, kad war tāpat ka neka iſlaipotees — lautes no kriſtigeem iſglihto- teem ſemkopjeem ko eerahditees tatschu buhru ſtingri tizigam Judam par grehku un kaunu un paſchu iſglihtotu ſemkopju Schihdeem tiklab ka naw — un tas jau gluſchi dabigi, kad teem gadu ſimtenus pee weikalneezibas peeraduſcheem prahis neſas wairak uſ pehdejo un ta turklaht wehl eeneſigaka. Sekmigaka kolonizacija Palestiniа til tad waretu notilt, kad kahdas kapitaliſtu ſabeedribas noſirktu leelus ſemes gabalus, uſ teem eerihkotu mahkſligu apuhdenoſchanu un preeſchſihmigu ſemes- un dahrſkopibu — bet preeſch tam pee Schihdu bagat- neekeem truhkſt ſajehgas un leetprachanas. — Kur ween Schihdi keraм pee ſemes kulturas, tur ar to zitadi deesgan attihſtitio apkehribu un weikalneeku iſ- manibu ir galā. Daudſinata un „iſkleegta“ Schihdu kolonizacija Argentiňa (Deenwidus-Amerikā) ir uſſkatama par pilnigi neiſdewuſchos, uhdeni kriuſchu leetu, lai gan tur Schihdu aifgahjeeme netruhka ne wiſu treknakās melnſemes, ne darba riſku un lopu ne ari uſturas lihdeſku, tee neka uſ preeſchhu neteek, bet drihiſi atkal iſſlihſt — un wiſi iſſlawetā Schihdu bagatneeka Hirſcha apgal-

wojumi par to, zif darbiga, semes un semkopibu mihtotaja tauta Schihdi, ir tilpat tukschas tenkas, ka ta kolonizazijas darischanu wedeju, protams bijuschu Schihdu weikalneku, apgalwojumi par tureenes Schihdu koloniju usplaukschanu. Tikai weenā sīnā tomehr Hirschs bija tas pats wezais ismanigais weikalneks, tas sapirzis Argentinas krihses laikā no tureenes valdibas un dascheem leel-gruntneekeem par smeeela zenu (pa leelai dalai weenu rubli par desetim) wairak miljonu desetim labas semes, un Hirschs to daridams warbuht masak zerejis us Schihdu kolonizazijas sekmēm, ka us to, ka ar laiku semes zenam stipri ja-zelas un ka tur pehzgalā dabuhs no kriptideem kolonisteem wīsu iſdoto naudu ar leeliskeem augleem atpakał. — Schihdu zeribas par to pasaules valdibū ari pee muhsu tagadejās sadīhwes kahrtibas nemaš naw tik nedibinatas — saprotams ka tee newar eedomatees ne ar spehku un waru to eefarot, zitas tautas nomahzot, ne ari ar leelisku sekmigu darbibu ruhpneezibas un semkopibas arodds tas nokonkuret. Schihdi ismehlejuschees weeglako zelu: pahrwaret, sagrahbt sawās rokās mantas ar tirdsneezibu un weikaleem — ihſi faktot ka parasiſiſſuhlt zitu tautu dſihwibas ſulas. Ja apdomajam to, ka weeneem paſcheem Rotschildeem, kas nu gan ſadaliſuſchees pahrideſmit gimenēs, peeder ap 10 mil-jardi franku (ap 4000 miljoni rublu). — Un bes tam wehl neſſaitams pulks Schihdu bankeeru, ka Schihdi pa leelai dalai pahrwalda Walas-Giropas birſchas, tad pee Schihdu tautas leeliskas wairoſchandas ſpehjas tee nahkamibā wares bes ſchaubam ſpehlet arween leelaku lomu. Schi leeta ari wiſzaur reetrumōs iſ-zebluſe antifeitismu, tas ir taħdu ſtrahwu, kas apkar Schihdu noluhkus, bet ſekmes ſchai ſtrahwai newar buht lihds tam laikam, kamehr wiſpahri neluhko wairak aprobeschot leelo kapitalu veaugſchanu, ko pagehr ari apdomigakee konſerwatiwi wiħri; ſitumi, kas aprobescho Schihdu uſturas weetas un weikalu iſplatischanu ir viħstami tik nabageem Schihdeem, bagatee arween atrod zelu, tos apeet — tilpat weegli apeet noſazijumus, kas aifleedj Schihdeem ſemi pirkli waj rentet, kahdi daschħas weetās pastahw. Starp daschadām preſtrahwam preſ kapitala waru taifni wiſaſakas atkal pa datai iſgahjuſchas no kahdu mahzitu Schihdu puſes. — Schihdi ir uſspeeduſchi ta faktot ar ſawām mahzibam ari wiſaſakam tagadnes ſtrahdneelu partijam ſeegeli. — Ne, wehſture atpakał negreeſħas, un taifni Schihdu teoretiku ſemkopibas neſinaſchana un ne-praſchana ir tautas partijam par gruhtu slogan, kamehr tas wehl atrodas pilnigi ſcho teoriju walqds. Meħs alasch karsti ſtrihdamees par teorijam un ſtrahwam, pawisam neiſpehlijuschi, zif taħtu tas pateeffba dibinħas us wiſpahri geem faktiem, zif taħtu tik uſ eedomateem waj weenpuſigeem. Ja nahkamibā bahrga apstaħku wara aprobescho Schihdu tautas bagato weikalu pahrswaru, tad warbuht tee faktis peegreest wairak wehribas ziteem dſihwes arodeen — luħkos ari labak iſkopt ſawu ſentſchu ſemi — bet lihds tam wehl dauds uħdens aifteżes juha in warbuht pawisam Schihdu tauta nebuhs ta, kas peewedis Palestinn jaufakai nahlotnei, bet zitas,

darvigakas seemela tautas, kurās ari jau no senatnes pastahw ilgošchanās pehz deenwideem — pehz „ſiltajām ſemem”, kur bahrgā ſeema ikgadus neguldina kapā dabas mahtes darba auglus — krahschnumu. Schi zenschanās uſ deen-

Betanija.

wideem ir tā ūkot jaūzma par „poſaudeto paradiſi”. Laufchu ſtaitam ſeemelods paſairojotees janoteek atkal tautu atpluhſchanai uſ tagad puſtuſchām waj gandrihs paviſam laufchu tuſchajām deenwidus ſemem, kurās nahkamibā ar ſinatnu palihdsibu apkopjot ſaudēs ari ſawu ſchimbrihscham ſeemelneefeeem

wehl daudskahrt drudschainā klimata eespaīdu. — Žik košchakas ir deenvidus semes, žik dauds jaufakas un krahschnakas, tās newaretu iskopt jau ar tagadnes finatnu peepalihdsibū zilwela roka, ja tee to gribetu, bet teem naw laika no-darbotes gar „tik tahtem“ jautajumeem, teem paſchu mahjās nefatizibas un zihnu deesgan! Ais tuwredzibas tee alaſč ne-eewehro ari laizigu labumu nah-kotnē, kad tik kaut ko, lai ari dauds neezigaku, ne-eewehrojamaku war sagrahbt tagadnē. Kur tad nu tee lai wehl domatu par kahdām augstām gara mantam, — un pat finatnes un mahfsla arveen wairak noslihd „flauzamas gows“ ſtahwolli. Tagadejo Eiropas tautu nīkno brunoſchanos, ſawſtarpejo aſo eenaidu un uſuras zihnu no weenās puſes, leelakas paſaules ſemju dalas — ari kriſtigās tizibas ſchuhpola — tuſchumu un neiſkopſchanu no otras puſes uſluhkojot newilus nahk prahā dſejneeka Vermontowa wahrdi: „Raug juhra koſcha, debefs ſila, Sem debefim wehl ſemes dauds, Bet nīknaid zilwels ſuhdas, ſuhdsas; Nerimst un kaut ween fataifas, fataifas uſ ſawſtarpeju apkarofſchanu, iſſkaufſchanu, kur wehl dauds ſemes ſem faules, kur wehl dauds leelaks zilwelu ſkaitſ waretu dſihwot mihiſa ſatizibā un ſadraudsibā — buht wiſi it ka brahli un mahjas pehz ta Leela Tikuma Mahzitaja mahzibam, Kura wahrdi gan teem alaſč uſ luhpam un pehz Kura tee noſauzas, bet no Kura to ſirdis wehl tagad ka ſenatnē taħlu . . .

Nesaprasam.

Nebrihnees, ka tawa dſeja
Nefpehj tautu ſajuhsmot.
Tu par agru eſi dſimis,
Laudis tewis nefaprot.

Tā pa laikam: maſee gari
Raknajas tik pagahtnē,
Widejee mihi tagadniſu,
Leelee — dſihwo nahkotnē.

Kad uſ tawas kapa kopas
Sen jau ſala ſahle augs,
Laudis, garā pazilati,
Tewi attal dſihwot ſauks.

Zvarguļu Edvards.

Obpaschneeks un iſdewejs: Ernsts Plates.

Atribidige redaktori: Dr. phil. Arnolds Plates. Dr. philos. P. Sālīts.

Дозволено цензурою. — Рига, 29 января 1896 г.

Druksis un bokujams pēc grašmatu un bilžu drukataja Ernstia Plates, Riga, pēc Petera bāsnīzis.